

V. Cele i wskaźniki

1. Specyfikacja i opis celów ogólnych.

Teren działania LGD jest spójny pod względem geograficznym, środowiskowym, gospodarczym i społecznym. Objęcie obszaru wspólną Strategią, przyczyni się do lokalnego rozwoju, większej integracji wewnętrznej mieszkańców LGD oraz uświadamiania im lokalnej tożsamości. Będzie to możliwe poprzez realizację założonych w niniejszym dokumencie celów i służących ich osiągnięciu przedsięwzięć. Dążąc do zabezpieczenia wdrażania RLKS, konstrukcja zawartych w LSR celów ma zasadnicze znaczenie dla późniejszych realizacji strategii, głównie w aspekcie łatwego monitorowania postępów w realizacji strategii oraz rozliczenia się z osiągniętych wyników, dlatego należy zadbać o to, aby zapisane w LSR cele spełniały kryteria SMART czyli:

- a) Specific – powinny stanowić rozwiązanie dla określonych w strategii problemów i wyzwań. Cele sformułowane powinny wprost wynikać z diagnozy obszaru objętego strategią i z analizy SWOT. Cele powinny uwzględniać wynik konsultacji społecznych.
- b) Measurable – cele powinny być mierzalne poprzez wskaźniki. Dla każdego wskaźnika powinna być określona jednostka miary, stan początkowy i planowany stan docelowy.
- c) Ambitious – cele powinny być ambitne i możliwe do osiągnięcia.
- d) Rational- racjonalność celów powinna wynikać z analizy perspektywy czasowej oraz możliwości technicznych i ekonomicznych jakie są do dyspozycji.
- e) Time – cele muszą mieć określoną perspektywę czasową.

Przeprowadzenie spotkań ze społecznością lokalną 9 gmin wchodzących w skład „Lokalne Grupy Działania Pojezierze Brodnickie” oraz analizy silnych i słabych stron obszaru oraz szans i zagrożeń pozwoliło na wyznaczenie celów ogólnych i szczegółowych, przyczyniających się do wszechstronnego rozwoju obszaru. Przedstawione poniżej cele wynikają nie tylko z analizy SWOT, lecz również z kontaktów z mieszkańcami, którzy najlepiej znają potrzeby obszaru na którym zamieszkują. Wiedza ta wypływa z bezpośredniego i codziennego obserwowania otaczającego ich środowiska, w którym żyją oraz problemów z jakimi mają do czynienia. Efektem tej pracy są przedstawione poniżej cele ogólne i wynikające z nich cele szczegółowe:

- Cel 1 Rozwój przedsiębiorczości i różnicowanie działalności gospodarczej na obszarze LSR.
 - 2.1. Wzmocnienie przedsiębiorczości na obszarze LSR.
 - 1.2 Wsparcie w podejmowaniu nowej aktywności gospodarczej.
- Cel 2 Wzrost konkurencyjności obszaru LSR oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.
 - 2.1 Wykorzystanie zasobów i walorów środowiska dla rozwoju turystyki.
 - 2.2 Rozwój obszaru poprzez inwestycje drogowe oraz na obszarach rewitalizowanych i poprawę dostępności do infrastruktury rekreacyjno-sportowo - kulturalnej.
- Cel 3 Wzrost umiejętności mieszkańców obszaru LSR poprzez rozwój działań edukacyjnych między innymi na obszarach rewitalizowanych.
 - 3.1 Podniesienie poziomu kapitału ludzkiego i społecznego.
 - 3.2 Podniesienie wiedzy użytecznej

Tabela 23 Wskaźnik dla celu ogólnego nr 1.

CEL OGÓLNY 1		Rozwój przedsiębiorczości i różnicowanie działalności gospodarczej na obszarze LSR				
CELE SZCZEGÓLNE		Wzmocnienie przedsiębiorczości na obszarze LSR				
		Wsparcie w podejmowaniu nowej aktywności gospodarczej				
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2014rok	plan 2023rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w1.0	Wzrost dochodów przedsiębiorców o co najmniej 5 % od 2014 do 2023 r.		zł	17667709,23	18270299,43	Dane z UG w postaci udziału w podatku dochodowym
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początkowy 2018 rok	plan 2023rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w1.1.1	Liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy		etaty	0	15	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
w1.2.1	Liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie		sztuki	0	70	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
w1.2.2	Liczba utworzonych miejsc pracy		etaty	0	50	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
				Wskaźniki produktu		
		Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	nazwa	Jednostka miary	wartość początkowa a 2014 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
		Grupy docelowe			wartość końcowa 2023Rok	

1.1.1.1	Rozwój przedsiębiorczości	Sektor rybacki	Konkurs	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa lub rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuki	0	15	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
1.2.2.1	Zakładanie działalności gospodarczej, dywersyfikacja źródeł dochodów	Osoby fizyczne, prawne, grupy defaworyzowane	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuki	0	40	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
1.2.2.2	Rozwój przedsiębiorczości, dywersyfikacja źródeł dochodu	Małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, grupy defaworyzowane	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuki	0	7	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD
1.2.1.1	Rozwój przedsiębiorczości, dywersyfikacja źródeł dochodu	Małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne	Projekt grantowy	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie, liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	sztuki	0	70	Sprawozdania beneficjentów, dane z LGD

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 24 Wskaźnik dla celu ogólnego nr 2

2.0		CEL OGÓLNY 2				Wzrost konkurencyjności obszaru LSR oraz podniesienie jakości życia mieszkańców			
2.1		CELE				Wykorzystanie zasobów i walorów środowiska naturalnego dla rozwoju turystyki			
2.2		SZCZEGÓLNE				Rozwój obszaru poprzez inwestycje drogowe oraz na obszarach rewitalizowanych i poprawę dostępności do infrastruktury rekreacyjno-sportowo - kulturowej			
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary	stan początkowy 2014 Rok	plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W2.0		Wzrost dochodów przedsiębiorców o co najmniej 5 % od 2014 do 2023 r.		zł	17667709,23	18270299,43	Dane z UG w postaci udziału w podatku dochodowym		
		<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>		<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy 2014 Rok	plan 2023rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>		
w2.1.1		Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz z obiektów użyteczności publicznej		%	0	13	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD		
w2.2.1		Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz kulturalnej.		osoba	0	12000	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD		
w2.2.2		Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów		osoba	0	2400	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD		
w2.2.3		Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego		osoba	0	80 000	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD		
							Wskaźniki produktu		
							wartość		
							początkowa 2014 rok		
							koncowa 2023 Rok		
							Źródło danych/sposób pomiaru		
w2.1.1.1		Zagospodarowanie jezior jako naturalnego waloru regionu dla		Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów	sztuki	0	33	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD	

	celów rekreacji, turystyki i kultury				infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej							
w2.2.2.1	Nowoczesne obiekty użyteczności publicznej /sportowe, turystyczne, kulturowe /	JST, osoby fizyczne, osoby prawne, ngo	Konkurs	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	sztuki	0	14	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD				
w2.2.1.1	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturowej	JST, osoby fizyczne, osoby prawne, ngo	Konkurs	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej lub kulturalnej	sztuki	0	24	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD				
w 2.2.3.1	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej	JST	Konkurs	Liczba operacji w zakresie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego	sztuki	0	7	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD				

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 25 Wskaźniki dla celu ogólnego nr 3

CEL OGÓLNY		Wzrost umiejętności mieszkańców obszaru LSR poprzez rozwój działań edukacyjnych między innymi na obszarach rewitalizowanych				
CELE SZCZEGÓLNE		Podniesienie poziomu kapitału ludzkiego i społecznego				
3.2		Podniesienie wiedzy użytkowej				
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2014 Rok	plan 2023. rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w3.0	Wzrost dochodów przedsiębiorców o co najmniej 5 % od 2014 do 2023 r.		zł	17667709,23	18270299,43	Dane z UG w postaci udziału w podatku dochodowym
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początkowy 2014 Rok	plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w3.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukująca pracy po opuszczeniu programu.		%	0	40	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD
w3.1.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)		osoba	0	22	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD
w3.1.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna		osoba	0	298	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD
w3.2.1	Liczba projektów współpracy z PROW 2014 - 2020 skierowanych do grup docelowych		sztuki	0	2	Dane z LGD
w 3.2.2	Liczba projektów współpracy z PO RYBY 2014 - 2020 skierowanych do przedsiębiorców oraz grup de faworyzowanych		sztuki	0	4	Dane z LGD
Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Wskaźniki produktu		Źródło danych/sposób pomiaru	
		Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja)	nazwa	wartość		

			własna, projekt współpracy, aktywizacja (i p.)		Jednostka miary	początkow a 2014 rok	końcowa 2023 Rok	
w3.1.1-3.1	Wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców obszaru LSR	JST, osoby fizyczne, osoby prawne	Projekt grantowy	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.	osoba	0	530	Sprawozdania beneficjentów LGD, dane z LGD
w3.2.1.1	Podnoszenie wiedzy o historii obszaru	mieszkańcy	Projekt współpracy z PROW 2014 - 2020	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	sztuk	0	2	Dane z LGD
				Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	sztuk	0	9	
w3.2.2.1	Wymiana dobrych praktyk w ramach prowadzonej działalności związanej z rybactwem	mieszkańcy	Projekt współpracy z PO RYBY 2014 - 2020	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	sztuk	0	4	Dane z LGD
				Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	sztuk	0	10	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 26 Matryca logicznych powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników.

Rodzaj funduszu	Zidentyfikowane problemy/wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływania	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
EFMR	Slabo rozwinięta przedsiębiorczość	Rozwój przedsiębiorczości i różnicowanie działalności gospodarczej na obszarze LSR.	Wzmocnienie przedsiębiorczości na obszarze LSR	Rozwój przedsiębiorczości	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa lub rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Liczba utworzonych miejsc pracy	Wzrost dochodu przedsiębiorców w o co najmniej 5% od 2014 r. do 2023 r.	Dostępność zewnętrznych środków finansowych
	Niska jakość życia mieszkańców	Wzrost konkurencyjności obszaru LSR oraz podniesienie jakości życia mieszkańców	Wykorzystanie zasobów i walorów środowiska naturalnego dla rozwoju turystyki	Zagospodarowanie jezior jako naturalnego waloru regionu dla celów rekreacji, turystyki i kultury.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz obiektów użyteczności publicznej	Dane z UG w postaci udziału w podatku dochodowym	
	Wzrost umiejętności mieszkańców obszaru LSR poprzez rozwój działań edukacyjnych	Podniesienie wiedzy użytecznej	Wymiana dobrych praktyk w ramach prowadzonej działalności związanej z rybactwem	- Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej, - Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	Liczba projektów współpracy z PO RYBY 2014-2020 skierowanych do przedsiębiorców oraz grup de faworyzowanych			

					infrastruktur y rekreacyjno- sportowo - kulturowej	Wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców obszaru LSR.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu. - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	Wzrost dochodu przedsiębiorców w o co najmniej 5% od 2014 r. do 2023 r.	Dostępność zewnątrznych środków finansowych
	Bardzo niski poziom kapitału ludzkiego i społecznego	Wzrost umiejętności mieszkańców obszaru LSR poprzez rozwój działań edukacyjnych między innymi na obszarach rewitalizowanych								
ERS										

2. Wykazanie zgodności celów z celami programów w ramach których planowane jest finansowanie LSR

Cele opracowane przez Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie” oraz przedsięwzięcia zawarte w LSR są zbieżne ze wszystkimi celami przekrojowymi funduszu PROW 2014 – 2020 tj. ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianą klimatu oraz innowacyjności. Natomiast kryteria wyboru oraz wskaźniki LSR zapewniają osiągnięcie wskaźników dla ww. celów.

3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania

Tabela 27 Cele z podziałem na źródła finansowania

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Źródła finansowania w zł./€				Uwagi
		EFRROW	EFRR	EFS	EFMR	
I	1	0	0	0	424 212,82 €	
	2	1 157 500 €	5 400 000 zł.	0	0	
II	1	0	0	0	430 787,18 €	
	2	754 000 €	2 884 000 zł.	0	0	
III	1	0	0	3 192 000 zł.	0	

4. Przewidywanie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS

Największe znaczenie przy realizacji przedsięwzięć będzie miała aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym. Do sformułowania I celu przyczynił się cel określony dla RLKS dotyczący tworzenia miejsc pracy w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz wynikający z diagnozy problem kluczowy, którym jest zbyt mała aktywność mieszkańców i przedsiębiorców, służąca rozwojowi przedsiębiorczości. W trakcie badań, problem rozwoju przedsiębiorczości w społeczności lokalnej był podnoszony bardzo często brak wystarczającej ilości zakładów pracy, co składa się na brak sprzyjających warunków do rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw. Z tego wynika problem bezrobocia dotyczący głównie młodych ludzi kończących etap edukacji szkolnej. Jest to znaczące negatywne zjawisko, którego rozwiązanie wymaga bezpośredniego wsparcia. Realizacja pośrednio celu szczegółowego : Wzmocnienie przedsiębiorczości na obszarze LSR oraz Wsparcie w podejmowaniu nowej aktywności gospodarczej wpłynie na zatrzymanie tendencji wzrostowej bezrobocia wykazanej w diagnozie, ponieważ jego podstawowym rezultatem będzie liczba utworzonych miejsc pracy, w tym samozatrudnienie. W konsekwencji ta zwiększona aktywność wpłynie, w znaczny sposób, nie tylko na zatrzymanie wzrostu bezrobocia ale przyczyni się do wzrostu poziomu ekonomicznego obszaru w postaci wzrostu poziomu dochodów gmin z prowadzonej działalności gospodarczej poprzez podmioty gospodarcze. Realizacja celu szczegółowego jak również ogólnego nastąpi poprzez konkretne działania, które stworzą dobre warunki mieszkańcom oraz przedsiębiorcom do zakładania działalności lub ich rozwoju, określone w programie wsparcia w postaci premii na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacji części kosztów operacji poszerzających działalność gospodarczą, a także szkoleń przygotowujących do podjęcia pracy poprzez uzupełnienie lub nabycie kwalifikacji. Możliwe będzie również doradztwo w zakresie pozyskania środków na taką działalność. Do

konkurencyjności obszaru posłużyły dane zebrane w ramach celu Wzrost konkurencyjności obszaru LSR oraz podniesienie jakości życia mieszkańców uzyskane w trakcie konsultacji społecznych.

Kolejny problem, wynikający ze zweryfikowanej i uzupełnionej diagnozy oraz analizy SWOT w wyniku konsultacji społecznych, a wcześniej podnoszony przez mieszkańców w badaniach społecznych, dotyczy *Podniesienie poziomu kapitału ludzkiego i społecznego* oraz *Podniesienie wiedzy użytecznej* wyraża się w słabej aktywności społeczności lokalnych w procesie integracji, a także postawy roszczeniowej, przy istniejącym wysokim potencjale obszaru jeśli chodzi o ilość obiektów publicznych, udostępnionych lokalnym społecznościom w postaci świetlic, Orlików, budynków użyteczności publicznej (strażnice, szkoły). Niska świadomość możliwości wykorzystania zasobów materialnych i ludzkich, a także niewielka liczba lokalnych liderów, posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie angażowania społeczności lokalnych, a w szczególności osób młodych do 35 roku życia oraz seniorów z grupy 50+. Niwelowanie wymienionych przyczyn nastąpi poprzez wsparcie przedsięwzięć i operacji, które doprowadzą do realizacji celu szczegółowego, jakim będzie bardziej aktywna społeczność lokalna korzystająca z zajęć prowadzonych przez profesjonalne osoby, a co szczególnie ważne, mająca bezpośredni wpływ na formę zaspokajania swoich potrzeb.

a. Sposób i częstotliwość dokonywania pomiaru, uaktualnienia danych.

Efektywność funkcjonowania danej organizacji zależy między innymi od ciągłego analizowania zdarzeń przeszłych w celu bieżącego ingerowania w zdarzenia, procesy niepożądane. Wskazano kilka źródeł pozyskania danych, które przypisane zostały poszczególnym wskaźnikom. Źródłami pozyskania danych dla wskaźników produktu i rezultatu będą sprawozdania beneficjentów, monitoring i ewaluacja. Do ustalenia wartości wskaźników oddziaływania źródłami pozyskania danych będą sprawozdania beneficjentów, dane GUS oraz dane z wszystkich Gmin. Wszystkie dane zbierane będą w sposób ciągły. W procesie monitorowania LGD będzie na bieżąco zbierać i aktualizować informacje na temat poszczególnych operacji oraz stopnia ich realizacji. Stan początkowy wskaźników produktu ustalono na poziomie „0”, aby móc przedstawiać wprost informacje o postępach w realizacji przedsięwzięć. Wskaźniki rezultatu, będące efektem realizowanych operacji sformułowano w sposób, który mierzy stan statyczny wskaźnika wobec czego ich wartość początkową również określono na poziomie „0”. Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego to Wzrost dochodów przedsiębiorców o co najmniej 5 % od 2014 do 2023 r. ma wartość początkową w wysokości 17667709,23 zł i jest wyliczony na podstawie danych przekazanych z urzędów gmin z roku 2014 r.

VI. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposobu ustanowienia kryteriów wyboru

LGD na podstawie umowy na realizację Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność będzie działała m. in. poprzez:

- rozpowszechnianie założeń zatwierdzonej LSR;
- upowszechnianie informacji o warunkach i zasadach udzielania pomocy na realizację projektów przedkładanych przez wnioskodawców, kryteriach wyboru projektów oraz sposobu naboru wniosków o pomoc;
- ogłaszanie i prowadzenie naboru wniosków o pomoc z obszaru działania LGD.

